

Water and Soil Management and Modeling

Online ISSN: 2783 - 2546

Evaluating the sensitivity of the landslide event using the support vector machine algorithm

Ghobad Rostamizad^{1*}, Ali Dastranj²

¹ Assistant Professor, Soil Conservation and Watershed Management Department, Zanjan Agricultural and Natural Resources Research Center, AREEO, Zanjan, Iran

² Assistant Professor, Soil Conservation and Watershed Management Department, Khorasan-e-Razavi Agricultural and Natural Resources Research Center, AREEO, Khorasan-e-Razavi, Iran

Extended Abstract

Introduction

landslide risk assessment provides a systematic framework for evaluating the likelihood and potential consequences of landslides in a given area. It involves the identification and analysis of key factors contributing to landslide occurrence, such as slope characteristics, geological formations, land use patterns, rainfall patterns, and human activities. By integrating these factors into a comprehensive risk assessment methodology, stakeholders can better understand the vulnerability of areas and populations at risk and develop appropriate strategies and measures to mitigate and manage landslide hazards. Advancements in geospatial technologies, such as geographic information systems (GIS), remote sensing, and machine learning algorithms, have significantly enhanced the accuracy and efficiency of landslide risk assessment. These tools enable the integration and analysis of diverse data sources, including topographic data, satellite imagery, and historical landslide records, to create detailed landslide susceptibility and hazard maps. These maps provide valuable information for prioritizing risk-prone areas, implementing land-use regulations, designing engineering structures, and formulating early warning systems. This study aims to contribute to the field of landslide risk assessment by evaluating the key factors influencing landslide occurrence and developing a comprehensive methodology for assessing landslide risks in the Chesb Watershed, Zanjan Province. The research findings will provide valuable insights for land managers, policymakers, and stakeholders involved in disaster risk reduction, land-use planning, and infrastructure development. By understanding and effectively managing landslide risks, communities can build resilience, protect lives and property, and ensure sustainable development in landslide-prone regions.

Materials and Methods

This research was conducted in the catchment area of Chesb, which is located in the city of Eejrud, Zanjan province, between geographical longitudes 36.13 to 36.27 degrees and geographical latitudes 48.1 to 48.41 degrees. To begin, a comprehensive review of literature was conducted to gather existing knowledge and identify influential factors related to landslides. Additionally, field visits were conducted to gather on-site information and observations. Based on the collected information, various data layers were prepared using a GIS. These layers included slope, slope direction, elevation classes, geology, distance from the drainage network to the river, distance from roads, distance from faults, topographic indices (such as stream power index (SPI), topographic wetness index (TWI), and slope length factor (LS), geomorphological indices (such as topographic position index (TPI), topographic roughness index, and curvature index), land use, normalized difference vegetation index (NDVI), and precipitation. After data preparation, a total of 81 landslide occurrences were identified in the study area through field surveys and previous studies. For landslide risk modeling, 70% of the landslide points were used to train the support vector machine (SVM) model, while the remaining 30% were used for model validation. Using the SVM model, a sensitivity map for landslides occurrence was generated. The model utilized the prepared data layers to identify areas with varying levels of sensitivity to landslides, ranging from very low to very high.

Results and Discussion

The results of the study revealed important findings related to landslides and their risk assessment in the Chesb Watershed, Zanjan Province. The sensitivity map generated by the SVM provided valuable insights into the areas prone to landslides. According to the sensitivity map, approximately 30.63% of the watershed area fell into the very low sensitivity class, indicating a lower likelihood of landslides in these areas. The low sensitivity class covered 17.82% of the area, suggesting a relatively lower risk of landslides. The moderate sensitivity class covered 15.43% of the area, indicating a medium level of landslide risk. The high sensitivity class encompassed 17.33% of the area, reflecting a considerable risk of landslides. Lastly, the very high sensitivity class covered 18.5% of the area,

Water and Soil Management and Modeling

Online ISSN: 2783 - 2546

representing the highest risk of landslides. The efficiency of the SVM model was also evaluated using the Receiver Operating Characteristic (ROC) curve, and the area under the ROC curve (AUC) in the validation phase was found to be 0.874. This AUC value indicates a very good capability of the model in classifying and identifying landslide-prone areas in the Chesb catchment area. These findings were consistent with previous research on landslides and demonstrated the effectiveness of the SVM model in identifying landslide-prone areas. The sensitivity map derived from the model can be instrumental in land-use planning, disaster risk management, and decision-making processes aimed at minimizing the impact of landslides.

Conclusion

Landslides occur when masses of soil, rocks, and debris rapidly move downhill under the influence of gravity. it can be triggered by various factors, including heavy rainfall, seismic activities, slope instability, geological conditions, and human activities. Landslides can result in devastating consequences such as loss of life, property damage, disruption of transportation networks, and ecological disturbances. To address these challenges, landslide risk assessment provides a systematic framework for evaluating the likelihood and potential consequences of landslides in a given area. It involves the identification and analysis of key factors contributing to landslide occurrence, such as slope characteristics, geological formations, land use patterns, rainfall patterns, and human activities. By integrating these factors into a comprehensive risk assessment methodology, stakeholders can better understand the vulnerability of areas and populations at risk and develop appropriate strategies and measures to mitigate and manage landslide hazards. The research identified the most influential factors in landslides occurrence and developed a sensitivity map using a SVM. The findings highlighted the areas with varying levels of sensitivity to landslides, ranging from low to very high. These results can inform land-use planning strategies, allowing policymakers and stakeholders to better manage and mitigate the risk of landslides in the study area. The outcomes of this study contribute to the broader knowledge on landslides and provide valuable insights for disaster risk reduction efforts in the Chesb Watershed. The obtained sensitivity map can guide land managers, decision-makers, and authorities in implementing appropriate mitigation measures and ensuring the safety of the population and infrastructure in the area.

Keywords: Landslide sensitivity, Modeling, landslide risk, Chesb Watershed

Article Type: Research Article

Acknowledgement

The authors of this article express their gratitude and thanks to the Research Support Fund of the Presidency Institution, which provided the financial source for the research, as well as to the General Directorate of Natural Resources and Watershed Management of Zanjan Province, which collaborated in providing the necessary information.

Conflicts of interest

The authors of this article declared no conflict of interest regarding the authorship or publication of this article.

Data availability statement

All information and results are presented in the text of the article.

Authors' contribution

Ghobad Rostamizad: Conceptualization, performing software/statistical analysis, writing the initial version of the article; **Ali Dastranj:** guiding, editing, and revising the article, controlling the results.

*Corresponding Author, E-mail: gh.rostamizad@areeo.ac.ir

Citation: Rostamizad, Gh., & Dastranj, A. (2024). Evaluating the sensitivity of the landslide event using the support vector machine algorithm. *Water and Soil Management and Modeling*, *4*(4), 299-312. DOI: 10.22098/mmws.2023.13934.1379

Received: 11 November 2023, Received in revised form: 9 December 2023, Accepted: 27 December 2023, Published online: 27 December 2023

Water and Soil Management and Modeling, Year 2024, Vol. 4, No. 4, pp. 299-312 Publisher: University of Mohaghegh Ardabili © Author(s)

مدلسازی و مدیریت آب و خاک

شاپا الکترونیکی: ۲۷۵۳-۲۷۸۳

ارزیابی حساسیت رخداد زمین لغزش با استفاده از الگوریتم ماشین بردار پشتیبان

قباد رستمیزاد^۱*، علی دسترنج^۲

۱ استادیار، بخش تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، زنجان، ایران

^۲ ا ستادیار، بخش تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری، مرکز تحقیقات و آموزش ک شاورزی و منابع طبیعی ا ستان خرا سان ر ضوی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، خراسان رضوی، ایران

چکیدہ

زمین لغزش یکی از بلایای طبیعی پیشروی انسان است که باتوجه به این که نسبت به سایر بلایای طبیعی مدیریت پذیرتر هستند، شناخت این بلایا در راستای جلوگیری از خسارات ناشی از آن از اهمیت زیادی برخوردار است. از اینرو، تحقیق حاضر بهمنظور تعیین مهمترین عوامل مؤثر در وقوع زمین لغزش، ارزیابی حساسیت و خطر زمین لغزش در حوزهٔ آبخیز چسب در استان زنجان انجام گرفت. برای انجام این مطالعه ابتدا از طریق مطالعات کتابخانهای و بازدید صحرایی اقدام به شناخت و جمع آوری عوامل مؤثر بر وقوع زمین لغزش شد. سپس لایههای اطلاعاتی شامل شیب، جهت شیب، طبقات ارتفاعی، زمینشناسی، فاصله از رودخانه، فاصله از جاده، فاصله از گسل، شاخص توان رودخانه (SPI)، شاخص رطوبت توپوگرافی (TWI)، شاخص طول شيب (LS)، شاخص موقعيت توپوگرافي (TPI)، شاخص ناهمواري توپوگرافي، شاخص انحناي دامنه، كاربري ارا ضي، شاخص نرمال شدهٔ تفاوت پوشش گیاهی (NDVI) و بارش در محیط سامانهٔ اطلاعات جغرافیایی تهیه شد. طی بررسیهای میدانی و ارزیابی مطالعات قبلی پیرامون زمین لغزش، در مجموع ۸۱ مورد زمین لغزش در منطقهٔ مورد مطالعه شناسایی شد. جهت مدل سازی خطر زمین لغزش از ۷۰ در صد نقاط لغز شی برای أموزش مدل و ۳۰ در صد بهمنظور اعتبار سنجی مدل استفاده شد. در ادامه، به کمک مدل ماشین بردار پشتیبان (SVM) نقشهٔ حساسیت وقوع زمین لغزش تهیه شد. نتایج نشان داد ۳۰/۶۳ در صد مساحت حوزهٔ آبخیز در کلاس حساسیت خیلی کم، ۱۷/۸۲ در صد در کلاس حساسیت کم، ۱۵/۴۳ در صد در کلاس حساسیت متوسط، ۱۷/۳۳ درصد در کلاس حساسیت زیاد و ۱۸/۵ درصد از سطح منطقه در کلاس حساسیت خیلی زیاد قرار گرفته است. کارایی مدل ماشین بردار پشتیبان نیز با استفاده از منحنی ROC مورد ارزیابی قرار گرفت که میزان مساحت سطح زیر منحنی (AUC) در مرحلهٔ اعتبار سنجی ۸۷۴۰ بهدست آمد. این مقدار سطح زیر منحنی حاکی از قابلیت خیلی خوب مدل در پهنهبندی و تعیین مناطق مستعد خطر زمین لغزش در حوزهٔ آبخیز چسب است. نتایج این مطالعه به پیشرفت دانش در مورد زمین لغزش کمک می کند و دیدگاههای ارز شمندی را برای تلاشها در جهت کاهش خطر بالایا در حوزهٔ آبخیز چسب ارائه میدهد. نقشهٔ حساسیت بهدست آمده میتواند مدیران، تصمیم گیران و مسئولان را در اجرای اقدامات مناسب و اطمینان از ایمنی جمعیت و زیرساختهای منطقه راهنمایی کند.

واژه های کلیدی: حساسیت زمین لغزش، حوزهٔ آبخیز چسب، ریسک زمین لغزش، مدل سازی

نوع مقاله: پژوهشی

*مسئول مكاتبات، يست الكترونيكي: gh.rostamizad@areeo.ac.ir ا ستناد:. ر ستمیزاد، قباد و د سترنج، علی (۱۴۰۳). ارزیابی حسا سیت رخداد زمین لغزش با ا ستفاده از الگوریتم ما شین بردار پ شتیبان. *مدل سازی و* مديريت آب و خاک، ۴(۴)، ۲۹۹–۳۱۲. DOI: 10.22098/mmws.2023.13934.1379 تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۸/۲۰، تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۹/۱۸، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۰/۰۶، تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۱۰/۰۶ مدل سازی و مدیریت آب و خاک، سال ۱۴۰۳، دوره ۴، شماره ۴، صفحه ۲۹۹ تا ۳۱۲ $\mathbf{\hat{H}}$ cc © نویسندگان ناشر: دانشگاه محقق اردبیلی

۱- مقدمه

زمین لغزش ها بهعنوان یکی از بلا یای طبیعی رایج، تهدید جدی برای ایمنی افراد به وجود می آورند (;Assilzadeh et al., 2010; Froude and Petley, 2018). از آنجا که زمین لغزش ها نسبت به سایر بلایا دارای قابلیت بیش تری برای مدیریت هستند، شناخت این پدیده در جهت جلوگیری از Mohamadi and). در مطالعه ای، (2012) Petley اظهار دا شته خسارات از اهمیت زیادی برخوردار است (Sasanpour, 2021 است که خسارتهای وارده از زمین لغزش ها در سرا سر جهان، به است که خسارتهای وارده از زمین لغزش ها در سرا سر جهان، به خصوص در آسیا شدت بالایی دارند که بشر قبلاً از تأثیر این نوع فاجعه غافل بوده است. بنابراین، شناخت مناطق مستعد زمین لغزش برنا مدیری استفاده از زمین و مدیریت منابع کمک می کند و خسارات ناشی از فاجعه را کاهش می دهد (,2011

در دهه های اخیر، مطالعات متعددی در بارهٔ پیشبینی و ارزیابی خطر زمین لغزش انجام شده است (Aleotti and Chowdhury, 1999; Guzzetti et al., 2005; Ayalew and Yamagishi, 2005; Arabameri et al., 2017; Zhou et al., 2020). ايسن مطالعات روش های مختلفی را برای پیش بینی و ارزیابی خطر زمین لغزش ارائه کردهاند، از جمله روشهای مبتنی بر دانش فیزیکی و داده Corominas et al., 2013; Li et al., 2017; Reichenbach et) al., 2018). در واقع، هر رویکرد مزایا و محدودیت های خود را دارد. بهعنوان مثال، روشهای مبتنی بر دانش فیزیکی اغلب شبه کمی یا کیفی در حالی که روش های مبتنی بر دادهٔ کمی هستند که نیاز به محاسبات پیچیده برای پردازش دارند. بهطورکلی، روشهای مبتنی بر داده نسبت به سایر روشها قابلیت پیشینی دقیقتری را دارند و برای ارزیابی خطر زمین لغزش در مناطقی که داده های ژئوتکنیکی كافي وجود ندارد، مناسبتر است (, 2005;) كافي وجود ندارد، مناسبتر Corominas et al., 2013; Furlani and Ninfo, 2015; Li et .(al., 2017; Zhu et al., 2019

در سالهای اخیر، روشهای یادگیری ماشین در پردازش داده های جغرافیایی نقش مهمی را ایفا کردها ند. برای مثال، الگوریتمهای مبتنی بر داده مانند ما شین بردار پشتیبان (SVM)، جنگلهای تصادفی (RF) و شبکههای عصبی مصنوعی (ANN) در نقشهبرداری منابع زمین (RF) و مواد معدنی در زمین شنا سی (Bu et al., 2013) به کار گرفته شدهاند که نتایج برر سیها نشان دهندهٔ عملکرد بهتری نسبت به روشهای سنتی است. الگوریتم SVM در تحلیل احتمال وقوع زمین لغزش و پیش بینی خطر آن نیز استفاده شده است. به عنوان مثال الگوریتم ماشین بردار پشتیبان برای شاناسایی مناطق رانش زمین در

منطقهای حساس به زمین لغزش واقع در اطراف کوه باتور، بالی، اندونزی استفاده شد. نتایج این بررسی نشان داد الگوریتم SVM صحتی بیش از ۸۴ در صد را در تشخیص مناطق لغزش دا شته و در مجموع زمین لغزش ها به میزان ۲۵/۲۹ کیلومتر مربع در منطقهٔ مورد مطالعه شنا سایی شد (Suyarto et al., 2023). پهنهبندی حساسیت وقوع زمین لغزش با استفاده از الگوریتمهای مختلف یادگیری در بخشیی از حوزهٔ آبخیز هراز، ایران مورد ارزیابی قرار گرفت (Sepahvand and Beiranvand, 2024). نتايج اين پژوهش نشان داد که مدلهای یادگیری ماشین صحت قابل قبولی در پهنهبندی خطر ریسک زمین لغزش دارند. در مطالعهای دیگر مدل SVM با راهبردهای یادگیری فعال ترکیب شد تا صحت پهنهبندی زمین لغزش بهبود یابد (Wang and Brenning, 2021). همچنين، (Brenning, 2021) پیش بینی خطر زمین لغزش با استفاده از SVM را با الگوریتمهای بیزی مقایسه کردهاند. نتایج این مطالعه نشان داد که SVM یک روش مؤثر و قابل اعتماد برای مدل سازی حسا سیت زمین لغزش در مقایسه با الگوریتمهای بیزی آزمایش شده است. بنابراین، این مطالعات نشاندهندهٔ اثربخشی SVM در پهنهبندی خطر زمین لغزش و بررسی حساسیت آن هستند.

حوزهٔ آبخیز چسب بهدلیل شرایط زمین شناسی، اقلیمی و فعالیتهای انسانی دارای پتانسیل وقوع زمین لغزش است. براساس دادههای تهیه شده از ادارهٔ کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان زنجان زمین لغزشهای رخ داده در منطقه موجب تخریب زیر ساختهای موجود از قبیل جادههای عشایری و باغات منطقه شده است. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف تعیین مناطق حساس به وقوع زمین لغزش با استفاده از مدل ما شین بردار پشتیبان و در نهایت ارزیابی عملکرد این مدل جهت تعیین حسا سیت منطقه به رخداد زمین لغزش انجام شد. نتایج حاصل از این پژوهش جهت برنامه های توسعه ای منطقه می تواند مورد استفاده مسئولان و برنامه های توسعه ای منطقه می تواند مورد استفاده مسئولان و

۲- مواد و روش ها ۲-۱- منطقهٔ مورد مطالعه

حوزهٔ آبخیز چسب در بین طولهای جغرافیایی ۳۶/۱۳ تا ۳۶/۲۷ تا ۳۶/۲۷ درجه و عرضهای جغرافیایی ۴۸/۱۱ تا ۴۸/۱۹ درجه در شهرستان ایجرود استان زنجان واقع شده است (شکل ۱). وسعت حوزهٔ آبخیز چسب برابر ۲۲۶۴۵ هکتار است که حداکثر و حداقل ارتفاع حوزهٔ آبخیز بهترتیب برابر با ۲۳۵۷ و ۱۴۴۹ متر است. مناطق مسکونی نکتو، چسب، قلقاتی، سراب و گوران، گلیجه، چراغ مزرعه، سرین دره و آقبلاغ سفلی در داخل حوزهٔ آبخیز قرار دارند.

متوسط بارندگی سالانه در حوزهٔ آبخیز ۴۰۳ میلیمتر است که مقدار این بارشها از حداقل ۲۷۴ میلیمتر در پایین ترین نقطه تا ۶۲۴ میلیمتر در بلندترین نقطه تغییر می کند. محدودهٔ مورد مطالعه از نقطه نظر زمین شناسی ساختاری در پهنه تپههای سعید آباد-کرسف از تقسیمات نقشهٔ چهارگوش زنجان قرار دارد که خود در زون ایران مرکزی واقع است. این پهنه سنگهای کمی دگرگون شده مربوط به دورهٔ کرتاسه تا نهشتههای کواترنر را در بر داشته و بر اثر چینخوردگی و گسل بالا آمدگی یافته است. کاربریهای عمده در این حوضه شامل کشاورزی، جنگل، مرتع،

مناطق مسکونی و باغ هستند. نوع اقلیم حوزهٔ آبخیز بر اساس مدل دو ماراتن نیمه خشک و بر اساس مدل آمبرژه نیمه خشک سرد است. تحولات زمین شناسی این حوضه از دوران پر کامبرین تا زمان حال را در شامل می شود و به علت اثر نیروهای تکتونیکی در محدودهٔ کوه ستانی حوضه، انواع گسلها شکل گرفته است (Rostamizad, 2023). هم چنین، از نظر لیتولوژی از سنگهای آندزیتی، بازالتی، آهکی، ماسه سنگ، دولومیت، مارن و آبرفتهای عصر حاضر تشکیل شده است.

شکل ۱- موقعیت حوزهٔ اَبخیز چسب در استان زنجان و ایران Figure 1- Location of Chesb Watershed in Zanjan Province, Iran

۲-۲- روش تحقیق

۱-۲-۲ تهیهٔ نقشهٔ پراکنش زمینلغزش

یکی از مهمترین مراحل ارزیابی خطر زمین لغزش، شناسایی و تهیهٔ نقشهٔ پراکنش زمین لغزشهای موجود حوضه است. بدین منظور ابتدا با استفاده از دادههای تهیه شده از ادارهٔ کل منابع طبیعی استان زنجان لایهٔ زمین لغزشهای منطقهٔ مورد مطالعه استخراج شد. سپس از طریق انجام بازدید میدانی در حوضه و با استفاده از تصاویر ماهوارهای Google Earth اقدام به اصلاح این نقشه شد و در ادامه نقشهٔ پراکنش زمین لغزشها به صورت نقطه ای تهیه شد (شکل ۲). در نهایت، ۸۱ زمین لغزش در منطقهٔ مورد مطالعه شناسایی شد که

از این تعداد ۷۰ درصد برای آموزش و ۳۰ درصد بهمنظور اعتبارسنجی مدل استفاده شد.

۲-۲-۲ تهیهٔ لایهٔ عوامل مؤثر بر وقوع زمین لغزش

در این مطالعه عوامل شیب، جهت شیب، طبقات ارتفاعی، زمین شناسی، شبکهٔ زهکشی (فاصله از رودخانه)، جاده (فاصله از جاده)، گسل (فاصله از گسل)، شاخصهای توپوگرافیک (شاخص توان رودخانه (SPI)، شاخص رطوبت توپوگرافی (TWI) و شاخص طول شیب (LS)، شاخصهای ژئومورفولوژیک (شاخص موقعیت توپوگرافی (TPI)، شاخص ناهمواری توپوگرافی (TRI) و شاخص انحنای سطح (Curvature index)، کاربری اراضی،

شاخص نرمال شدهٔ تفاوت پوشش گیاهی (NDVI) و خطوط هم بارش جهت بررسی مناطق حساس به زمین لغزش انتخاب شدند. این عوامل حاصل نظرات کارشناسی و انجام مروری بر منابع در زمینهٔ مدل های مختلف انتخاب شدند.

نقشــهٔ کاربری منطقهٔ مورد مطالعه با اســتفاده از سـامانهٔ Google Earth Engine و از طريق الگوريتم هاى مختلف صحتسنجی شد (Rostamizad et al., 2022). علاوهبراین، از طریق بازدید میدانی و به خصوص تصاویر ماهوارهای Google Earth اصلاح شد. لایه های شیب، جهت شیب و طبقات ارتفاعی با استفاده از مدل رقومی ارتفاع (DEM) با قدرت تفکیک زمینی ۱۲/۵ متر و نرمافزار ArcGIS10.8 ته شـد. از لا یه های زمین شناسی و گسلهای منطقه نیز بر اساس نقشهٔ زمین شناسی ۱:۱۰۰۰۰۰ حلب استفاده شد. از تابع فاصلهٔ اقلیدسی برای آماده سازی فاصله از گسل، فاصله از جاده و فاصله از آبراهه در محيط نرمافزار ArcGIS10.8 استفاده شد. نقشهٔ بارش با استفاده از دادههای بارش ایستگاههای سینویتیک و باران سنجی که داخل و نزدیک به منطقهٔ مورد مطالعه واقع شدند، استخراج شد. شاخص NDVI با استفاده از تصاویر ماهواره لندست ۸ در محيط Google Earth Engine، بهد ست آمد. نق شهٔ جادههای منطقه از نقشــهٔ جادههای اســتان اســتخراج شـد. از طریق بازدیدهای میدانی و تصاویر ماهوارهای Google Earth، اصلاح شد. شاخص توان آبراهه (SPI) از رابطهٔ (۱) و با توجه به دستور raster calculator در محيط نرمافزار ArcGIS10.8 محاسبه شد (Azimpour Moghadam, 2015).

$SPI = A_s tan\beta$

TWI

در رابطهٔ بالا، As مساحت حوزهٔ آبخیز و Tanβ مقدار شیب منطقه در هر پیکسل است. شاخص رطوبت توپوگرافی (TWI) از رابطـهٔ (۲) در محیط نرمافزار SAGA GIS، تهیه شــد (Dastranj and Karimi, 2022).

$$= Lna/tan\beta$$
(7)

در رابطهٔ فوق، α زهکش شیب بالاست در واحد طول و β شیب منطقهای ا ست. شاخص موقعیت توپوگرافی (TPI) طبق رابطهٔ (۳) محاسبه شد (Emadodin et al., 2021).

$$TPI = ZO - \sum n - 1 Zn/n$$
 (7)

در آن، Z0 ارتفاع نقطهٔ تحت ارزیابی، Zn ارتفاع از شبکه و n تعداد کل نقاط اطراف در نظر گرفته شده در ارزیابی. شاخص ناهمواری توپوگرافی (TRI) از رابطهٔ (۴) محاسب به شد (Esfandiary Darabad et al., 2020):

$$\mathbf{TRI} = \sqrt{\sum \mathbf{8p}} = \mathbf{1ZMd} \tag{(f)}$$

در رابطهٔ (۴)، P تعداد پیکسل اطراف و ZMd میانگین تفاضل هشت پیکسل اطراف هر پیکسل است.

۳-۲-۲ پهنهبندی خطر زمین لغزش

پهنهبندی خطر زمین لغزش با استفاده از الگوریتم ماشین بردار پ شتیبان (SVM) انجام شد. این مدل یکی از مدلهای یادگیری ماشین نظارت شده است که بهمنظور طبقهبندی و تفکیک دادهها به کار می رود. به بیان دیگر، پس از مشخص شدن داده های ورودی مدل (متغیر های مستقل) و داده های هدف (متغیر های وابسته)، مدل ما شین بردار پشتیبان پس از تحلیل بین متغیرهای مستقل و وابسته (واسنجی)، دادهها را به گروههای متمایزی تقسیم مى كند. در الكوريتم SVM، هر نمونه داده را به عنوان يك نقطه در فضای n بعدی روی نمودار پراکندگی دادهها ترسیم کرده (n تعداد ویژگیهایی است که یک نمونه داده دارد) و مقدار هر ویژگی مربوط به دادهها، یکی از مؤلفههای مختصات نقطه روی نمودار را مشخص مىكند. ايدة اصلى اين الگوريتم بهصورت يك طبقهبندى دوتایی با استفاده از نقاط آموزشی است که فضای ورودی اصلی را به یک فضای با ابعاد بالاتر، جهت یافتن یک ابر صفحه مطلوب تبديل مي كند. نقاط آموز شي كه نزديك به صفحهٔ مطلوب است، پشتیبان بردار نامیده می شود. هنگامی که سطح تصمیم بهد ست آمد، می توان از آن جهت برآورد داده های جدید استفاده کرد (Suyarto et al., 2023). در این مطالعه بهمنظور استفاده از مدل ماشين بردار يشتيبان از نرمافزار modEco و الگوريتم SVR استفاده شده است.

۲-۲-۲ ارزیابی کارایی مدلها

جهت سنجش کارایی و ارزیابی مدل برای پهنهبندی خطر زمین لغزش از نمودار مشخصهٔ عملکرد (ROC)^۱ استفاده شد. در این منحنی ایده آل ترین مدل، دارای بیش ترین سطح زیر منحنی (AUC)^۲ است و مقادیر AUC از ۲٫۵ تا یک متغیر است. چنان چه مدلی نتواند رخداد لغزشی را بهتر از دیدگاه احتمالی (تصادفی) چه مدلی نتواند رخداد لغزشی را بهتر از دیدگاه احتمالی (تصادفی) مطح زیر منحنی برابر با یک داشته باشد بیان گر بهترین صحت نق شههای پهنهبندی تهیه شده است. همب ستگی کمی – کیفی سطح زیر منحنی و ارزیابی تخمین به صورت جدول ۱ است (Yarahmadi et al., 2023) (١)

¹ Receiver operating characteristic

² Area under the curve

جدول ۱- ارزیابی صحت مدل متناسب با سطوح مختلف زیر

منحنی (AUC) Table 1- Evaluation of the accuracy of the alternative model with different Area Under the Curve (AUC)

Id AUC		Accuracy		
1	0.9-1	Excellent		
2	0.8-0.9	very good		
3	0.7-0.8	Good		
4	0.6-0.7	medium		
5	0.5-0.6	weak		
6	<0.5	Unreliable		

۳- نتایج و بحث

۱-۳- تهیهٔ نقشهٔ پراکنش زمینلغزش

زمین لغزش های ثبت شده توسط ادارهٔ کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان زنجان در شکل (۲- ب) ارائه شده است. بخشی از اطلاعات نقشهٔ پراکنش زمین لغزش ها با استفاده از

اطلاعات اخذ شده از ادارهٔ کل منابع طبیعی ا ستان زنجان که به کمک تفسیر عکس هوایی ۱:۲۰۰۰۰ سال ۱۳۴۲ استخراج شد، که این دادهها از طریق بازدیدهای میدانی و تصاویر ماهوارهای Google Earth، اصلاح شد و نقاط لغزشی جدیدی شناسایی و به دادههای قبلی افزوده شد. سپس برای صحتسنجی و اطمینان از موقعیت درست این زمین لغزش ها طی چند مرحله بازدید های میدانی از منطقه انجام شد تا موقعیت مکانی زمین لغزش ها بررسی شود. طی این بازدیدها مشخص شد که در نقشهٔ ارائه شده توسط ادارهٔ کل منابع طبیعی استان زنجان، اکثر زمین لغزش ها مشخص نشده بود. بنابراین، در کل تعداد ۸۱ نقطه زمین لغزش در منطقه مشخص شد و از این طریق نقشهٔ نهایی پراکنش زمین لغزش ها تهیه شد (شکل ۲-الف).

شکل ۲- نقشهٔ پراکنش زمینلغزشها در منطقهٔ مورد مطالعه تهیه شده توسط نویسنده (الف) و تهیه شده توسط ادارهٔ کل منابع طبیعی استان زنجان (ب)

Figure 2 - Landslides distribution map in the study area Prepared by the author (A), and Prepared by the General General Department of Natural Resources and Watershed Management of Zanjan Province (B)

۲-۲- تهیهٔ لایههای مؤثر در رخداد زمین لغزش

در ادامه، اطلا عات ش_یب، جبهت ش_یب، طبقات ارتفاعی، زمین شناسی، شبکهٔ زهکشی (فاصله از رودخانه، تراکم آبراهه)، جاده (فاصله از جاده، تراکم جاده)، گسل (فاصله از گسل، تراکم گس_ل)، واحدهای مورفولوژیکی، ش_اخص های توپوگرافیک (ش_اخص توان رودخانه (SPI)، ش_اخص رطوبت توپوگرافی

(TWI) و شاخص طول شیب (LS)، شاخصهای ژئومورفولوژیک (شاخص موقعیت توپوگرافی (TPI)، شاخص ناهمواری توپوگرافی (TRI) و شاخص انحنای سطح (Curvature (index)، کاربری اراضی، خطوط همد ما و خطوط هم بارش بهعنوان عوامل مؤثر در رخداد زمین لغزش در منطقه شنا سایی و اقدام به تهیه و برآورد آنها شد (شکل ۳).

شکل ۳- لایههای مؤثر در رخداد زمین لغزش، الف) مدل رقومی ارتفاع، ب) نقشه همباران جهت شیب، پ) زمین شناسی، ت) کاربری اراضی، ث) جهت شیب، ج) شیب، چ) فاصله از گسل، ح) NDVI خ)فاصله از جاده، د) فاصله از رودخانه، ذ) SPI، ر) طول شیب.

Figure 3- Effective layers in the landslide occurrenc. A) DEM, B)Percipitation, C) Geology, D) Landuse, E) Aspect, F) Slope, G) Distance of faults, H) NDVI, I) Distance of Road, J) Distance of Revers, K) SPI, L) LS

ادامهٔ شکل ۳- لایه های موثر در رخداد زمین لغزش، ز) انحنای دامنه، ژ) TWI، س) TWI، س) Continued Figure 3- Effective layers in the landslide occurrenc. M) curvature, N) TWI, O) TPI

۳-۳- پهنهبندی خطر زمینلغزش

تجمعی فراوانی پیکسلها به پنج کلاس خطر طبقهبندی شد (شکل ۴). با استفاده از این مدل، منطقهٔ مورد مطالعه از لحاظ پتانسیل خطر زمین لغزش در پنج کلاس با شدتهای خطر خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلیزیاد طبقهبندی شد (جدول ۲).

در این مطالعه شدت خطر زمین لغزش حو ضه با استفاده از مدل ماشین بردار پشتیبان (SVM) تهیه شد. پس از تهیهٔ نقشهٔ حسا سیت زمین لغزش با استفاده از مدل ما شین بردار پشتیبان، نقشهٔ حاصله با استفاده از نقاط عطف (شکست طبیعی) منحنی

شکل ٤- شدت خطر زمین لغزش با مدل ماشین بردار پشتیبان حوزهٔ اَبخیز چسب Figure 4- Landslide risk intensity with the support machine model of the Chesb Watershed

جدول ۲- توزیع کلاسهای خطر زمینلغزش با روش مدل ماشینبردار پشتیبان حوزهٔ آبخیز چسب	
able 2. Distribution of landslide rick classes using the vector machine model method of the Check Wetersh	bod

Table 2- Distribution of fandshide risk classes using the vector machine model method of the Cheso watershed						
Id	Class	Pixel No.	Area (ha)	Area (%)		
1	very low	9815	3710.83	30.63		
2	Low	5710	2158.82	17.82		
3	medium	5039	1905.13	15.73		
4	High	5553	2099.46	17.33		
5	very high	5927	2240.86	18.50		
Total			12115.11	100		

بر اساس نتایج بهدست آمده از این مدل ۳۰/۶۳ در صد مساحت حوف در کلاس حساسیت خیلی کم، ۱۷/۸۲ درصد در کلاس حساسیت کم، ۱۵/۴۳ در صد در کلاس حساسیت متوسط، ۱۷/۳۳ در صد در کلاس حساسیت زیاد و ۱۸/۵ در صد از سطح منطقه در کلاس حساسیت خیلی زیاد، قرار گرفته است. بنابراین، با توجه به نقشهٔ خطر زمین لغزش در حوزهٔ آبخیز چسب، می توان گفت حدود ۶۵ درصد از سطح حوزهٔ آبخیز در کلاس با خطر خیلی کم، کم و متوسط واقع شده است که این مناطق عمدتا در بخشهای مسطح و کاربری زراعت دیم قرار دارند. از طرفی دیگر، حدود ۳۵ درصد از سطح حوضه در کلاس خطر زیاد و خیلی زیاد واقع شده است که این

مسیر های عبور خطوط انتقال برق و راه های ارتباطی، مشرف به رودخانه و شیب نسبتا زیاد واقع شدهاند. در نتیجه با توجه به وجود عناصر در معرض خطر در منطقه بیشتر منطقه دارای خطر کم و خیلی خیلی کم است.

۳-٤- ارزیابی کارایی مدل

برای ارزیابی نتایج مدل از منحنی ROC استفاده شد. نتایج حاصل از ارزیابی مدل ما شین بردار پشتیبان با استفاده از روش منحنی ROC، در شکل ۳ نشان داده شده است. میزان مساحت سطح زیر نمودار شاخص ROC برای این مدل معادل ۱۸۷۴ بهدست آمد که حاکی از قابلیت خیلی خوب مدل در پهنهبندی و تعیین مناطق مستعد خطر زمین لغزش در حوزهٔ آبخیز چسب است (شکل ۵).

شکل ۵- منحنی ROC و مقدار AUC محاسبه شده برای ارزیابی عملکرد مدل ماشین بردار پشتیبان Figure 5- ROC curve and AUC value calculated to evaluate the performance of the support vector machine model

٤- نتيجه گيري

در این پژوهش بهمنظور ارزیابی پهنهبندی خطر زمین لغزش در حوزهٔ آبخیز چسب در استان زنجان ابتدا از طریق مطالعات کتابخانه ای و بازدید صحرایی اقدام به شناخت و جمع آوری عوامل مؤثر بر وقوع زمین لغزش شد و سپس لایه های اطلاعاتی شامل شیب، جهت شیب، طبقات ارتفاعی، زمین شناسی، شبکهٔ زهکشی (فاصله از رودخانه)، جاده (فاصله از جاده)، گسل (فاصله از گسل)، شاخص های توپوگرافیک (شاخص توان رودخانه (SPI)، شاخص شاخص های ژئومور فولوژیک (شاخص موقعیت توپوگرافی (TVI) شاخص های ژئومور فولوژیک (شاخص موقعیت توپوگرافی (TPI)، شاخص ناهمواری توپوگرافی (TRI) و شاخص انحنای سطح، کاربری اراضی، شاخص نرمال شدهٔ تفاوت پوشش گیاهی (NDVI) و بارش در محیط سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)، تهیه شد. این عوامل حا صل نظرات کار شنا سی و انجام مروری بر منابع در

زمینهٔ مدلهای مختلف هست (Emadodin) زمینهٔ مدلهای مختلف هست (et al., 2021; Shano et al., 2021; Tyagi et al., 2021; hano et al., 2021; Tyagi et al., 2021; bano et al., 2021; Tyagi et al., 2021; Castranj and Karimi, 2022 (Dastranj and Karimi, 2022) ناهمواریها، ژئومورفولوژیک و عوامل تشدیدکنندهٔ انسانی مانند تغییر کاربری و راههای روستایی بست ر مناسبی را برای وقوع زمین لغزش به وجود آورده است. بر همین اساس به کمک مدل یادگیری ماشین، مدل ماشین بردار پشتیبان (SVM)، نقشهٔ زمین خیری حساسیت هست و از مدلهایی هست که در دههٔ اخیر حساسین حساسیت هست و از مدلهایی هست که در دههٔ اخیر مورد توجه زیادی قرارگرفته و توسط پژوهش گران در نقاط مختلف دنیا مورد است.

بر ا ساس نتایج بهد ست آمده از این مدل ۳۰/۶۳ در صد م ساحت حو ضه در کلاس ح سا سیت خیلی کم، ۱۷/۸۲ در صد در کلاس حساسیت کم، ۱۵/۴۳ درصد در کلاس حساسیت متوسط، ۱۷/۳۳

درصد در کلاس حساسیت زیاد و ۱۸/۵ درصد از سطح منطقه در کلاس حسا سیت خیلی زیاد، قرارگرفته ا ست. بنابراین با توجه به نقشهٔ خطر زمین لغزش در حوزهٔ آبخیز چسب، می توان گفت حدود ۶۵ در صد از سطح حوزهٔ آبخیز در کلاس با خطر خیلی کم، کم و متوسط واقع شده است که این مناطق عمدتا در بخشهای مسطح و کاربری زراعت دیم قرار دارند. از طرف دیگر حدود ۳۵ درصـد از سطح حوزهٔ أبخیز در کلاس خطر زیاد و خیلی زیاد واقع شده است که این بخش ها در مناطق عمدتا با کاربری زراعت آبی و باغ، مسیرهای عبور خطوط انتقال برق و راههای ارتباطی، مشرف به رودخانه و شيب نسبتا زياد واقع شدهاند. در نتيجه با توجه به وجود عناصر در معرض خطر در منطقه بیشتر منطقه دارای خطر کم و خيلي خيلي كم است. دليل آن عدم وجود تأسيسات مهم، کارخانههای بزرگ، اتوبان، سازههای مهم، مجتمع تفریحی بزرگ و پراکندگی مراکز جمعیتی و رو ستاها و در این حو ضه هست. هم چنین، این امر به تمرکز کارهای مدیریتی در بخش های که دارای خسارت زیاد و خیلی هستند متمرکز شوند و باعث کاهش اتلاف وقت و هزینه می شود. کارایی مدل ماشین بردار پشتیبان نیز با است فاده از منحنی ROC مورد ارز یابی قرار گرفت که میزان مساحت سطح زیر نمودار شاخص ROC در مرحلهٔ اعتبار سنجی ۰/۸۷۴ به د ست آمد. این مقدار سطح زیر منحنی (ROC) حاکی از قابلیت خیلی خوب مدل در پهنهبندی و تعیین مناطق مستعد خطر زمین لغزش در حوزهٔ آبخیز چسب است. قابلیت مدل ما شین بردار پشتیبان (SVM) در پهنهبندی خطر زمین لغزش، توسط سایر پژوهش گران مورد تأیید قرار گرفته است (;Peng et al., 2014) Hong et al., 2015; Pham et al., 2019; Li et al., 2017; .(Hallaji et al., 2020; Esfandiary Darabad et al., 2020

به واســـطهٔ این تحقیق عوامل تأثیر گذار در وقوع زمین لغزش شنا سایی و با استفاده از مدل ما شین بردار پشتیبان (SVM) نق شهٔ ح سا سیت وقوع زمین لغزش در منطقه تهیه شد. بر ا ساس نتایج آن کلاسهایی با ســطوح مختلف حسـاسـیت نسـبت به زمین لغزش شــناسـایی شـد که از خیلی کم تا خیلی زیاد متغیر اسـت. این نتایج میتواند راهبردهای برنامهریزی ا ستفاده از زمین را تعیین کند و امکان مدیریت و کاهش ریسـک زمین لغزش در منطقهٔ مورد مطالعه را برای تصمیم گیران و نهادهای مربوطه بهبود ببخشـد. نتایج این مطالعه به دانش کلی راجع به رانش زمین کمک میکند و برای تلاش هایی در جهت کاهش خطر بلایا در حوزهٔ آبخیز چسب ابزار و نقشهٔ راه ارزشمند است. نقشهٔ حساسیت بهدست آمده میتواند به مدیران، تصمیم گیران و مقامات در اجرای تدابیر منا سب کاهش خطر زمین لغزش کمک کند و امنیت ساکنین و زیرساختهای موجود در منطقه را تضمین کند.

سپاسگزاری

نویسندگان مقاله از صندوق حمایت از پژوهش گران و فناوران کشور که تأمین کنندهٔ منبع مالی پژوهش بودند و از ادارهٔ کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان زنجان که در تهیهٔ اطلاعات لازم همکاری نمودند، تقدیر و تشکر مینمایند.

تضاد منافع نويسندگان

این مقاله مستخرج از پروژهٔ تحقیقاتی تحت حمایت مالی صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور است.

دسترسی به دادهها

همهٔ اطلاعات و نتایج در متن مقاله ارائه شده است.

مشاركت نويسندگان

قباد رستمیزاد: مفهومسازی، انجام تحلیلهای نرمافزاری/آماری، نگارش نسخهٔ اولیهٔ مقاله؛ علی دسترنج: ویرایش و بازبینی مقاله، کنترل نتایج.

منابع

- اسفندیاری درآباد، فریبا، رحیمی، مسعود، نویدفر، اصغر، و مهرورز، ارسلان (۱۳۹۹). ارزیابی حساسیت زمین لغزش با استفاده از روشهای شبکهٔ عصبی مصنوعی و الگوریتم ماشین بردار پشتیبان (مطالعهٔ موردی: جادهٔ حیران– استان اردبیل). ف*پژوهشهای ژئومورفولوژی کمی،* ۹(۳)، ۱۸–۳۳. iod 10.22034/GMPJ.2020.122210
- حلاجی، مریم، زنگنه اسدی، محمد علی، و امیراحمدی، ابوالقاسم (۱۳۹۹). ارزیابی کارآیی مدلهای پیشبینی حساسیت وقوع زمین لغزش در آبخیز بار نیشابور. پژوهش های آبخیزداری، ۱۲۷، doi:10.22092/wmej.2019.126950.1241 -۲۰
- دسترنج، علی، و کریمی سنگچینی، ابراهیم (۱۴۰۱). پیشبینی حساسیت وقوع زمین لغزش با الگوریتم یادگیری ماشین بیشینهٔ آنتروپی (حوزهٔ آبخیز بار نیشابور). پژوهش های دانش زمین، doi:10.48308/esrj.2022.102965 .۷۶–۹۶/
- رستمیزاد، قباد (۱۴۰۲). ارزیابی پتانسیل و خطر زمین لغزش در استان زنجان (منطقهٔ مورد مطالعه: حوزهٔ آبخیز چسب). طرح تحقیقاتی تحت حمایت صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور. ۱۲۳ صفحه.
- رستمیزاد، قباد، خان بابایی، زهرا، و طهمورث، محمد (۱۴۰۱). ارزیابی صحت الگوریتمهای طبقهبندی نظارت شده برای استخراج نقشهٔ کاربری اراضی) مطالعهٔ موردی: حوضهٔ آبخیز تهم. پژوهش های فرسایش محیطی، ۱۲(۴). dor:20.1001.1.22517812.1401.12.4.7.8

- موردی: شهرستان لارستان در استان فارس). *جغرافیای طبیعی*، dor:20.1001.1.20085656.1400.14.51.3.0 ۵۳–۳۹ (۵۱)۱۴ عمادالدین، سمیه، طاهری، واله، محمد قاسمی، مسعود، و نظری گزیک، زهرا (۱۴۰۰). پهنهبندی حساسیت زمین لغزش با استفاده از مدل های نسبت فراوانی و شاخص آماری در حوضهٔ آبخیز اوغان. *پژوهش های ژئومورفولوژی کمی*، ۹(۴)، ۵۹–۷۷. :od dor: .201001.1.22519424.1400.9.4.5.3 محمدی، نیلوفر و ساسانپور، فرزانه (۱۴۰۰). تحلیل ریسک وقوع زمین لغزش و واریزه در جادههای هراز و لواسانات. *مدل سازی و مدیریت آب و خاک،* doi:10.22098/mmws.2021.9138.1023 *ار۴).* ازیابی دقت نقشهٔ تناسب یاراحمدی، جمید، امینی، عطا، و رستمیزاد قباد (۱۴۰۲). ارزیابی دقت نقشهٔ تناسب
- اقلیمی پسته با استفاده از منحنی ROC *محیط زیست و مهندسی آب*، doi:10.22034/jewe.2021.262531.1486.۱۴۰-۱۲۷ (۱)۹

References

- Afifi, M.I. (2021). Spatial analysis of landslide risk with emphasis on geomorphological factors using stochastic forest model (Case study: Larestan city in Fars province). *Quarterly Journal of Physical Geography*, *14* (51), 39-53. dor: 20.1001.1.20085656.1400.14.51.3.0. [In Persian]
- Aleotti, P., & Chowdhury, R. (1999). Landslide hazard assessment: summary review and new perspectives. *Bulletin of Engineering Geology and the Environment*, 58, 21-44. https://link.springer.com/article/10.1007/s100 640050066
- Arabameri, A., Pourghasemi, H.R., & Yamani, M. (2017). Applying different scenarios for landslide spatial modeling using computational intelligence methods. *Environmental Earth Sciences*, 76, 1-20. doi:10.1007/s12665-017-7177-5
- Arabameri, A., Saha, S., Roy, J., Chen, W., Blaschke, T., & Tien Bui, D. (2020). Landslide susceptibility evaluation and management using different machine learning methods in the Gallicash River Watershed, Iran. *Remote Sensing*, 12(3), 475. doi:10.3390/rs12030475
- Assilzadeh, H., Levy, J.K., & Wang, X. (2010). Landslide catastrophes and disaster risk reduction: A GIS framework for landslide prevention and management *.Remote Sensing*, 2(9), 2259-2273. doi:10.3390/rs2092259
- Ayalew, L., & Yamagishi, H. (2005). The application of GIS-based logistic regression for landslide susceptibility mapping in the Kakuda-Yahiko Mountains, Central Japan. *Geomorphology*, 65(1-2), 15-31. doi:10.1016/j.geomorph.2004.06.010
- Azimpour Moghaddam, V. (2015). Risk zoning of landslides using Bayesian theory and Dempster-Shafer theory: A case study of a

- زالی، مهراب و شاهدی، کاکا (۱۴۰۰). ارزیابی حساسیت زمین لغزش با استفاده از رویکرد منطق فازی و سامانه اطلاعات جغرافیایی در حوزه آبخیز نکارود. *مدل سازی و مدیریت آب و خاک، (۱/۱، ۸۰–* doi:10.22098/mmws.2021.1183*۶۷*
- سپهوند، علیرضا و بیرانوند، نسرین (۱۴۰۳). پهنهبندی حساسیت وقوع زمین لغزش با استفاده از الگوریتمهای یادگیری ماشین (منطقهٔ مورد مطالعه: بخشی از حوزهٔ آبخیز هراز) مدل سازی و مدیریت آب و خاک، ۲ (۲)، ۲۸۲–۲۲۱. 2023.12678.1263 مدل سازی و مدیریت آب و عظیم پور مقدم، وجیهه (۱۳۹۴). پهنهبندی خطر زمین لغزش با استفاده از تئوری بیزین و دمپستر-شیفر) مطالعهٔ موردی: بخش از حوزهٔ آبخیز بابلرود. پایان نامهٔ کارشناسی ارشد، دانشگاه ساری. عفیفی، محمد ابراهیم (۱۴۰۰). تحلیل مکانی خطر زمین لغزش با تاکید بر عوامل ژئومور فولوژیک با استفاده از مدل جنگل تصادفی (مطالعهٔ

section of the Babolroud watershed. *M.Sc. Thesis*, Sari University. 123 p. [In Persian]

- Corominas, J., van Westen, C., Frattini, P., Cascini, L., Malet, J.P., Fotopoulou, S., Catani, F., Van Den Eeckhaut, M., Mavrouli, O., Agliardi, F., Pitilakis, K., Winter, M., Pastor, M., Ferisi, S., Tofani, V., Hervas, J., & Smith, J.T. (2013). Recommendations for the quantitative assessment of landslide risk. *Bulletin of Engineering Geology and the Environment*, 73, 209-263. doi:10.1007/s10064-013-0538-8
- Dastranj, A., & Karimi, E. (2022). Landslide susceptibility predicting using the maximum entropy machine learning algorithm (Bar catchment of Nishapur). *Researches in Earth Sciences*, 13(3), 76-96. doi:10.48308/esrj.2022.102965. [In Persian]
- Emadodin, S., Taheri, V., Mohammad Ghasemi, M., & Nazari, Z. (2021). Landslide susceptibility zonation applying frequency ratio models and statistical index in in Oghan watershed. *Quantitative Geomorphological Research*, 9(4), 75-95. doi:10.22034/gmpj.2021.248268.1211 [In Persian]
- Esfandiary Darabad, F., Rahimi, M., Navidfar, A., & Arsalan, M. (2020). Assessment of landslide sensitivity by neural network method and vector machine algorithm (Case study: Heyran Road -Ardebil province). Quantitative Geomorphological Research, 9(3), 18-33. doi:10.22034/gmpj.2020.122210. [In Persian]
- Froude, M.J., & Petley, D.N. (2018). Global fatal landslide occurrence from 2004 to 2016 .Natural Hazards and Earth System Sciences, 18(8), 2161-2181. doi:10.5194/nhess-18-2161-2018
- Furlani, S., & Ninfo, A. (2015). Is the present the key to the future? *Earth-Science Reviews*, 142, 38-46. doi:10.1016/j.earscirev.2014.12.005
- Guzzetti, F., Reichenbach, P., Cardinali, M., Galli, M., & Ardizzone, F. (2005). Probabilistic

landslide hazard assessment at the basin scale. *Geomorphology*, 72(1-4), 272-299. doi:10.1016/j.geomorph.2005.06.002

- Hallaji, M., Zanganeh Asadi, M.A., & Amirahmadi, A. (2020). An Assessment of the landslide susceptibility prediction models in the Bar Watershed-Neyshabur. *Watershed Management Researches*, 33(2), 20-30. doi:10.22092/wmej.2019.126950.1241. [In Persian]
- Hong, H., Pradhan, B., Xu, C., & Bui, D.T. (2015). Spatial prediction of landslide hazard at the Yihuang area (China) using two-class kernel logistic regression, alternating decision tree and support vector machines. *Catena*, 133, 266-281. doi:10.1016/j.catena.2015.05.019
- Lee, S., Hong, S.M., & Jung, H.S. (2017). A support vector machine for landslide susceptibility mapping in Gangwon Province, Korea. *Sustainability*, 9(1), 48. doi:10.3390/su9010048
- Li, L., Lan, H., Guo, C., Zhang, Y., Li, Q., & Wu, Y. (2017). A modified frequency ratio method for landslide susceptibility assessment. *Landslides*, *14*, 727-741. doi:10.1007/s10346-016-0771-x
- Mohammadi, N., & Sasanpour, F. (2021). Risk analysis of landslide and debris flow occurrence on the Haraz and Lavasanat roads. *Water and Soil Modeling and Management*, 1(4),14-29. doi:10.22098/mmws.2021.9138. 1023 [In Persian]
- Nadim, F., Kjekstad, O., Peduzzi, P., Herold, C., & Jaedicke, C. (2006). Global landslide and avalanche hotspots. *Landslides*, *3*, 159-173. doi:10.1007/s10346-006-0036-1
- Peng, L., Niu, R., Huang, B., Wu, X., Zhao, Y., & Ye, R. (2014). Landslide susceptibility mapping based on rough set theory and support vector machines: A case of the Three Gorges area, China. *Geomorphology*, 204, 287-301. doi:10.1016/j.geomorph.2013.08.013
- Petley, D. (2012). Global patterns of loss of life from landslides. *Geology*, 40(10), 927-930. doi:10.1130/G33217.1
- Pham, B.T., Prakash, I., Khosravi, K., Chapi, K., Trinh, P.T., Ngo, T.Q., Hosseini, S.V. and Bui, D.T.
  Pham, B.T., Prakash, I., Khosravi, K., Chapi, K., Trinh, P.T., Ngo, T. Q., . Hosseini, S.V., & Bui, D. T. (2019). A comparison of support vector machines and Bayesian algorithms for landslide susceptibility modelling. *Geocarto International*, 34(13), 1385-1407.

doi:10.1080/10106049.2018.1489422

Reichenbach, P., Rossi, M., Malamud, B.D., Mihir, M., & Guzzetti, F. (2018). A review of statistically-based landslide susceptibility models. *Earth-Science Reviews*, 180, 60-91. doi:10.1016/j.earscirev.2018.03.001

- Rostamizad, G. (2023). Assessing the potential and risk of landslides in Zanjan province (study area: Chesb watershed). A research project supported by the support of researchers and technologists of the country. 123 p. [In Persian]
- Rostamizad, G., Khanbabaei, Z., & Tahamoures, M. (2022). Assessing the validity of the classification algorithms reviewed for the role of land use (Study: Taham Watershed). *Environmental Erosion Research Journal*, 12(4), 141-157. http://magazine.hormozgan.ac.ir/article-1-710-fa.html. [In Persian]
- Sepahvand, A.R., & Beiranvand, N. (2024). Mapping the susceptibility of landslide occurrence using machine learning algorithms (Study area: part of the Haraz watershed). Water and Soil Modeling and Management, 4(2), 261-278. doi:10.22098/mmws.2023. 12678.1263. [In Persian]
- Shano, L., Raghuvanshi, T.K., & Meten, M. (2021). Landslide hazard zonation using logistic regression model: the Case of Shafe and Baso Catchments, Gamo Highland, Southern Ethiopia. *Geotechnical and Geological Engineering*, 1-19. doi:10.1007/s10706-021-01873-1
- Suyarto, R., Diara, I.W., Susila, K.D., Saifulloh, M., Wiyanti, W., Kusmiyarti, T.B., & Sunarta, I.N. (2023). Landslide inventory mapping derived from multispectral imagery by support vector machine (SVM) algorithm. In IOP Conference Series: *Earth and Environmental Science*, 1190, (1), 012012. doi:10.1088/1755-1315/1190/1/012012
- Tyagi, A., Tiwari, R.K., & James, N. (2021). GISbased landslide hazard zonation and risk studies using MCDM. In Local Site Effects and Ground Failures: Select Proceedings of 7th ICRAGEE 2020 (pp. 251-266). Springer Singapore. doi:10.1007/978-981-15-9984-2_22
- Wang, Z., & Brenning, A. (2021). Active-learning approaches for landslide mapping using support vector machines. *Remote Sensing*, 13(13), 2588. doi:10.3390/rs13132588
- Wu, W., Zucca, C., Muhaimeed, A.S., Al-Shafie, W.M., Al-Quraishi, A.M.F., Nangia, V., Zhu MinQiang, Z.M., & Liu GuangPing, L.G.,Wu, W., Zucca, C., Muhaimeed, A.S., Al-Shafie, W.M., Fadhil Al-Quraishi, A.M., Nangia, V., Zhu, M., Liu, G. (2018). Soil salinity prediction and mapping by machine learning regression in Central Mesopotamia, Iraq. *Land Degradation* & *Development*, 29(11), 4005-4014. doi:10.1002/ldr.3148
- Yarahmadi, J., Amini, A., & Rostamizad, G. (2023). Accuracy assessment of pistachio climate suitability map based on ROC curve. *Environment and Water Engineering*, 9(1), 127-

311

140. doi:10.22034/jewe.2021.262531.1486. [In Persian]

- Zali, M., & Shahedi, K. (2021). Assessment of landslide sensitivity using fuzzy logic approach and geographic information systems in the Nekarud watershed. *Water and Soil Modeling* and Management, 1(1), 67-80. doi:10.22098/mmws.2021.1183 [In Persian]
- Zhou, X., Wu, W., Lin, Z., Zhang, G., Chen, R., Song, Y., Wang, Z., Lang, T., Qin, Y., Ou, P., Huangfu, W., Zhang, Y., Xie, L., Huang, X., Fu, X., Li, J., Jiang, J., Zhang, M., Liu, Y., Peng, Sh., Shao, C., Bai, Y., Zhang, X., Liu, X., & Liu, W. (2020). Landslide risk zoning in Ruijin, Jiangxi, China. *Natural Hazards and Earth System Sciences Discussions*, 1-21. doi:10.5194/nhess-2020-270
- Zhu, A.X., Miao, Y., Liu, J., Bai, S., Zeng, C., Ma, T., & Hong, H. (2019). A similarity-based approach to sampling absence data for landslide susceptibility mapping using datadriven methods. *Catena*, 183, 104188. doi:10.1016/j.catena.2019.104188